

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 01 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Nr. 10/11/12 (323/324/325) 1974 Kalėdos

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Ž V I L G S N I S I S A V E

Mūsų tauta, gyvendama nelaisvėje, ilgus dešimtmečius adventais ir Kalėdomis, gavėniomis ir Velykomis kaupė jėgas laisvės kovai ir nepriklausomam gyvenimui. Varge ir kančioje ji sukūrė gražias ir prasmingas tradicijas, nemirštamą tautosaką, dailių raštų audiniais prikrovė kraičių skrynias, sodybas bei pakeles išpuošė rūpintojėliais ir kryžiais. Vėliau visas savo jėgas skyrė kovai už laisvę ir nepriklausomai valstybei kurti. Dvasiniai lobiai, sukrauti nelaisvės metais, sudarė tvirtą kultūrinės kūrybos pagrindą. Jie buvo tokie gausūs, kad iki valios pakako per visą nepriklausomybės laikotarpį. Pakanka jų ir šiandien. Pakanka tiems, kurie nori jais pasinaudoti ir naudojasi.

Šiandien stebimės, iš kur mūsų tėvai ir protėviai, eidami sunkią baudžiavą ir gyvendami primityviausiomis sąlygomis, labai daug dirbdami ir mažai ilsėdamiesi, surado dar laiko, noro ir jėgų melstis ir giedoti, dainuoti, šokti ir kitaip prasmingai pramogauti. Tos ilgos vakaronės nebuvo vien tik pusbernių ir pusmergių susibūrimas pasikrizenti, bet, šiandieniniu terminu tariant, buvo renginiai su kultūrinėmis programomis, kurias visi atliko. Pasakų sekimas, mįslių minimas, būrimas, maldos, giesmės ir dainos ne tik dvasiškai žmones brandino, bet ir stipriai visus jungė į vieną kaimo bendruomenę. Ir vestuvės, vykusios ištisą savaitę, nebuvo užpildomos vien tik valgymu ir gėrimu, bet turėjo ir gražią, prasmingą folklorinę programą. Mūsų tėvai ir protėviai, nors didele dalimi ir būdami beraščiai, visur ieškojo prasmės, stengdamiesi išreikšti ją žodžiu tautosakoj, garsu muzikoj bei dainoj ir ženklų liaudies mene. Šitokia kūryba jie puošė ir suprasmino savo skurdų gyvenimą.

Atrodo, kad kūrybos sąlygos šiandien žymiai geresnės. Mums nereikia dabar tiek daug laiko ir jėgų eikvoti savo sočiam ir patogiam gyvenimui užtikrinti. Nebepažįstame vargo kieto, nesame nei ujami, nei stumdomi, nei kitaip skriaudžiami. O, neduok Dieve, jei kas išdrįstų nors pirštu mus paliesti, tuoj prabilitų konstitucijos ir kiti įstatymai, budriai saugoja asmens neliečiamybę. Tokioje apsaugoje galime drąsūs, galvas iškėlę, žygiuoti kaip išdidūs žmonės, lietuviai ir kūrėjai. Bet argi esame išdidūs (ne pasipūtėliai) žmonės, tvirti lietuviai ir uolūs kūrėjai ar bent tautinės kūrybos rėmėjai? Gyvenimas rodo ką kita.

Ižvalgūs mąstytojai tvirtina, kad žmogų modernusis gyvenimas nužmogino. Techninė pažanga, suteikusi mums didelių patogumų, nupratino galvoti. Už mus dabar galvoja kompiuteriai ir kiti aparatai, radijai,

televizija ir spauda. Mūsų tėvai ir protėviai, gyvendami primityviomis sąlygomis, ilgus rudens bei žiemos vakarus ir naktis leido patamsyje prie menkos balanės ar spingsulės šviesos. Visa aplinka skendo tamsoje. Žmogaus žvilgsnis buvo nukreiptas į save, į savo vidų. Įtampiai veikė visi jausmai ir protas. Nors beraščiai, bet pajėgė mintinai išmokti ilgiausias dainas, išstis kantiškų knygų, oratorijas (piršlio) ir t.t. Šiandien esame užmiršę jau mokėtas iš tėvynės atsivežtas dainas, nebeįstengiame išmokti nė kelių eilučių eilėraščio, sumaišome praeities įvykių datas, asmenų bei vietovių vardus, nekalbant jau apie išmokimą rolių ilgesniems vadinimams ir pan. Nebeturime laiko ir noro kreipti žvilgsnį į savo vidų, į savo lietuviškąją aš. Mūsų akys įtampiai stebi susisiekiimo ženklus, automobilio greičio ir kitas rodykles, krautuvių reklamas ir šimtus kitų, greitai pro akis prabėgančių dalykų, nereikalaujančių nei daug galvoti, nei jų įsiminti.

Esame svetimame krašte, gyvename svetimoje aplinkoje. Svetimos jūros bangos skalauja mūsų lietuvišką širdį, svetimi vėjai pūksto mūsų sąmonę. Pamažu daromės žmonėmis be identiteto, Vydūnas pasakytų - tampame ne sau žmonėmis; vadinasi, nuasmenėjame, sumasėjame, supilkėjame.

Adventas ir Kalėdos yra laikas susikaupti ir susimąstyti. Tai religinės šventės. Lietuvis ir tą pačią religiją pergyveno savaip. Pasistenkime ir mes, būdami svetur, gavėniai ir Kalėdoms suteikti lietuvišką atspalvį. Beveik visos šeimos, ypač tos, kurios turi vaikų, ruošia Kalėdų eglutes. Jas rengia ir daugelis mūsų apylinkių. Lietuvių eglutės neturėtų būti kopijomis vokiškų, amerikietiškų ir kitų eglučių. Pasistenkime jų programą taip apipavidalinti, kad vaikai ir suaugę pajustų, jog mūsų eglutė yra skirtinga nuo kitų, turinti specifinį kvapą ir skonį. Ir tas skonis turėtų būti patrauklus, kad šventės dalyviai, vieną kartą juo pasigardžiavę, norėtų ir kitą kartą mėgautis.

Anksčiau Lietuvoje visi labai laukdavo didžiųjų švenčių. Ne dėl dovanų, kurių daug kur ir nebūdavo, ir ne dėl skanių valgių, kurie ir dabar nemažiau skanūs, bet dėl jų gražių, prasmingų tradicijų, gražiai paįvairindavusių ir papuošdavusių kasdieninį gyvenimą. Tokią gavėnios pabaigą ir tokias Kalėdas stenkimės ir mes išgyventi.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

sveikina Vokietijos LB Tarybos narius, savo įgaliotinius prie Federal. Vokietijos kraštų vyriausybių, apylinkių vadovus, vargo mokyklų mokytojus, visus LB narius ir kitus "Informacijų" skaitytojus bei jų šeimas **K a l ė d ų š v e n č i ų i r N a u j ų j ų M e t ų** proga.

Šios Kalėdos tesujungia visus į vieną tvirtą lietuvišką šeimą!

----- xXx -----

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

vyko š.m. gruodžio 6-8 Romuvoje. Suvažiavo Vokietijos LB Tarybos prezidiumo ir Valdybos nariai, VLB Tarybos 5 referentai, 15-kos apylinkių pirmininkai bei sekretoriai, VLB Valdybos 5 įgaliotiniai prie kraštų (landų) vyriausybių, 3 vargo mokyklų vedėjos, Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, LMK Federacijos Vokietijoje pirmininkė ir VLB Tarybos rinkimų komisijos atstovas.

P e n k t a d i e n ė (gruodžio 6) dalyviai pradėjo rinktis pavakariais ir registruotis. 19,30 val. pilies salėje suvažiavimą atidarė

Vokietijos LB Valdybos pirmininkas J.Lukošius, pašveikindamas per 20 uoliųjų dalyvių ir palinkėdamas išsinešti kuo daugiau naudos iš šio seminaro. Perskaityti sveikinimai. Suvažiavimo pirmininke išrinkta Alina G r i n i e n ė, sekretoriauti pakviestas VLB Tarybos prezidento sekretorius mokyt.V. B a r t u s e v i č i u s, M.A. Rezoliucijų komisiją nutarta rinkti rytoj, kai suvažiuos daugiau dalyvių.

J.Lukošius pranešė, kad iš Canberros pabaltiečių komiteto gauta žinia, jog netrukus Bonnoje lankysis Australijos ministeris pirmininkas E.G.Whitlam. Prašoma suruošti prieš jį demonstracijas. Jau susišinota su latviais ir estais ir jie demonstracijoms pritarė. Vakaruoti susitelkta kaimo svetainėje.

Š e š t a d i e n i (gruodžio 7) dalyvių skaičius padvigubėjo. Rezoliucijoms paruošti išrinkti dr.J. G r i n i u s ir J. L u k o š i u s.

Pranešimų eilę pradėjo Vokietijos LB Valdybos pirmininkas J.LUKOŠIUS. Jis skaitė referatą apie Lietuvių Bendruomenės uždavinius bei tikslus ir tik gale paliesdamas svarbiuosius administracinius klausimus.

Pranešėjo žodžiais, kai kuris tautietis pakalbinamas stoti pilnateisium nariu į Vokietijos lietuvių bendruomenę, dažnai išgirstamas klausimas - O ką ta Bendruomenė man duos? Šis klausimas, nors ir grubia forma, paliečia mūsų Bendruomenės uždavinius bei tikslus.

Ieškodamas LB tikslų aptarimo, J.Lukošius peržvelgė prieš 25 metus paskelbtą Lietuvių Chartą. Tame daugiau deklaraciniame negu statutiniame dokumente, padėtame Lietuvių Bendruomenės pagrindan, mūsų Bendruomenė numatyta ne kaip organizacija, bet kaip savos tautos pakaitalas svetur gyvenantiems lietuviams. Vokietijos lietuvių bendruomenė prisiėmė organizacinę formą. Jos tikslas statuto 2-me straipsnyje taip aptartas: savitarpinė socialinė, kultūrinė globa bei parama ir tautiško palaikymas.

Jei pirmasis šio straipsnio reikalavimas būtų galimas įvykdyti ir vykdomas, turėtume jau pusę atsakymo į pradžioje pateiktą klausimą, t.y. ką Vokietijos lietuvių bendruomenė savo nariams siūlo ir duoda. Atsakymas būtų - ji teikia socialinį saugumą. Bet mes labai gerai žinome, kad to nėra ir negali būti. Socialine piliečių gerove rūpinasi valstybė. V.Vokietija su pasididžiavimu vadina save socialine valstybe. Lietuvių Bendruomenė neturi jokių ambicijų nei priemonių vykdyti šias valstybės funkcijas. Jei teiktų kad ir mažesnio masto ir pačiais reikalingiausiais atvejais socialinę globą bei paramą, tada Bendruomenė pasidarytų varžove mūsų šalpos organizacijoms, kaip BALFas, LABDARA ir Lietuvos Raudonasis Kryžius. Vokietijos lietuvių bendruomenė pasitenkina tik techniška pagalba mūsų šalpos organizacijoms dalinant paramą. BALFui 1968 paprašius, 1969 prie apylinkių pradėtos steigti Šalpos komisijos, kurias sudaro LB ir liet. evangelikų bei katalikų sielovadų atstovai. Vokietijos LB Valdyba lėšų šalpai neturi. Vokiečių vyriausybės Bendruomenei skiriama parama leidžiama naudoti tik kultūriniam reikalams.

Antruoju Vokietijos LB tikslu statute įrašyta savitarpinė kultūrinė globa bei parama, o trečiuoju - tautiško palaikymas. Į juos telkiamas pagrindinis mūsų Bendruomenės dėmesys, iš jų išplaukia ir Bendruomenės uždaviniai.

Kultūrinė ir tautiško palaikymo parama reikalinga tik tam, kuris kultūrą ir tautiškumą vertina. Primityvūs žmonės brangina tik materialines gėrybes. Kadangi jų Bendruomenė neteikia, tai tokie tautiečiai neturi jokio intereso būti jos nariais. Pranešėjas pabrėžė, kad kultūrinė ir tautiško palaikymo parama yra s a v i t a r p i n ė. Tai reiškia, kad labiau apsišvietę ir tautiškai bei kultūriškai stipresni nariai turi teikti globą bei paramą silpnesniesiems. Tai kilnus mūsų

- 4 -

inteligentijos uždavinys ir jos buvimo svetur įprasminimas. Bet ir dalis mūsų inteligentų neranda kelio į Bendruomenę. Tokie šviesuoliai neatlieka savo kaip lietuvių pareigos. Jei jie mano, kad Vokietijos LB statutas jų neįpareigoja, nes jie nėra Bendruomenės nariai, tai tokias pareigas jiems uždeda Lietuvių Charta, taikoma visiems lietuviams.

Paskutinėje referato dalyje VLB Valdybos pirmininkas kalbėjo daugiau administracinio pobūdžio klausimais. Jis kvietė padidinti Vokietijos lietuvių bendruomenę, įrašant į ją visus savo šeimų narius, t.y. savo "antrąsias puses" ir vaikus, sulaukusius 18 metų. Prašė susiginčius narius nebėgti iš Bendruomenės, bet kreiptis į Garbės Teismą. Laimėjimas bylos Garbės Teisme suteiks didesnę satisfakciją negu pasišalinimas, kuris jokios satisfakcijos neduoda. Apylinkių vadovybės kiekvienu atveju turi respektuoti teises tų narių, kurie formaliai nėra pasitraukę iš Bendruomenės ir iš jos nepašalinėti, nors kai kuriais atvejais jie ir nepatogūs būtų.

Kaip Vokietijos LB Valdybos INFORMACIJŲ redaktorius kvietė J.Lukošius visus darbuotojus padaryti biuletinį šio krašto lietuvių gyvenimo veidrodžiu, parašant redakcijai apie visus apylinkės lietuviškojo gyvenimo įvykius. "Informacijos" išeis dažniau ir bus įdomesnės, jei gaus daugiau medžiagos.

Kaip INFORMACIJŲ administratorius kalbėtojas prašė apylinkių vadovus, nedelsiant painformuoti apie pasikeitusius narių adresus ir mirusius narius, nes siuntinėjant biuletinį nesamais adresais, susidaro daug nuostolių.

F i n a n s i n ė Vokietijos LB Valdybos apžvalgą pateikė Valdybos vicepirmininkas J.BARASAS, pranešdamas iš kur gaunamos pajamos ir kam jos išleidžiamos. 1973 pajamos ir išlaidos siekė 74.000 DM. Didžiausias pajamų pozicijas sudarė: solidarumo įnašai (3.533 DM), pajamos iš renginių (13.512 DM), nuomos už butus gimnazijos pastate (6.359 DM) ir kit. Stambiausios išlaidų pozicijos: administravimas (tarnautojų algos, paštas, telefonas, paskolų gražinimas, draudimai ir kit.) apie 30.000 DM., lietuvių kalbos vadovui vokiečių kalba leisti - 8.000 DM, INFORMACIJŲ spausdinimo medžiaga - 2.541 DM, XX Europos liet.studijų savaitei - 6.094 DM, vaikų vasaros stovyklai - 19.806 DM, VLB Valdybos, Tarybos ir Kontrolės komisijos narių kelionėms - 2.672 DM ir kit. Šių metų pajamos ir išlaidos keliolika tūkstančių DM sumažės, nes sumažėjo vyriausybės parama, mažesnė buvo vaikų vasaros stovykla, XXI Liet. studijų savaitė vyko Šveicarijoje.

Vicepirmininkas iškėlė ir kai kurias pas mus pasitaikančias negeroves: kai kurių vadovų nepareigingumą, neatliekant net statutinių reikalavimų, norą viršinkauti, apsileidimą išrenkant solidarumo įnašus, nepakankamą narių informavimą apie bendrinius renginius, ypač apie vaikų vasaros stovyklas, apie stojimo į Vasario 16 gimnaziją galimybes ir naudą, ir siūlė: ruošti jaunimo ir Bendruomenės darbuotojų seminarus, vargo mokyklų mokytojų kursus, traukti jaunimą į bendruomeninę veiklą, išleisti informacinę brošiūrą vokiečių kalba.

Po VLB Valdybos pranešimų kalbėję darbuotojai išreiškė pageidavimą, kad apylinkėms dažniau būtų priminta rinkti solidarumo įnašus ir iš jų atsiskaityti, aplinkkraščiais ar INFORMACIJOSE skelbti visus Vokietijoje įvykstančius lietuvių renginius. Nusiskusta, kad INFORMACIJOSE neskelbiami Bendruomenei nepriklausančių lietuvių nekrologai. Diskusijose paaiškėjo, kad "Informacijoms" tų nekrologų niekas neatsiunčia. Be to, darytinas skirtumas tarp narių ir nenarių.

Kadangi **V a s a r i o 1 6 g i m n a z i j o s** direktorius V. Natkevičius, M.A., buvo išvykęs į JAV-bes, tai vietoje jo apie gimnaziją pranešė Pedagoginės komisijos atstovė Alina GRINIENĖ.

Š.m. lapkričio 9 gimnazijoje posėdžiavusi Pedagoginė komisija rado, kad mokinių nuotaikos šiemet geresnės. Šiuo metu dirba 16 mokytojų: 8 lietuviai ir 8 vokiečiai. Tik du vokiečiai dirba pilnu etatu ir tik vienas lietuvis - nepilnu. Visiems algos padidintos 5% ir išmokėtas Kalėdų švenčių priedas.

Pedagoginė komisija, prašydama gimnazijai paramos, paruošė du raštus - vieną Lietuviių Fondui, o kitą Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybai. Atkreipė dėmesį į tai, kad gimnazijoje ne tik pamokose, bet ir kitur daugiau skambėtų lietuvių kalba. Prašė apylinkiū darbuotojus apklausti visas lietuviškas ir mišrias šeimas, turinčias mokyklinio amžiaus vaikų, ar jos mano juos leisti į Vasario 16 gimnaziją, o jei nemano, tai dėl ko. Apklausinėjimo duomenis pranešti gimnazijai. Artimoje ateityje bus išleistas aplinkraštis dėl mokinių verbavimo.

Gimnazijos kuratorijos valdybos išdininkas J.BARASAS painformavo, kad mūsų globėjams primygtinai siūlant, bendrabutis atskirtas nuo gimnazijos. Ūkiniu atžvilgiu gimnazija ir bendrabutis veikia kaip atskiros institucijos su atskiromis samatomis. Gimnaziją išlaiko vokiečių federalinė vyriausybė su nedidele Vokietijos katal.vyskupų konferencijos ir Baden-Württembergo krašto parama. Pastarasis daugiau remia bendrabutį, kurį reikia mums patiems išlaikyti.

Per diskusijas kalbėtojai pastebėjo, kad ir Vokietijoje yra lietuvių, susitaupusių nemažas sumas. Tik reikia mokėti juos paprašyti ir jie gimnazijai aukos. Buvo atkreiptas dėmesys į berniukų bendrabutį, kur pageidauta daugiau tvarkos mokinių kambariuose.

V o k i e t i j o s l i e t u v i ų j a u n i m o s a j u n g o s pirmininkas Alfredas LUCAS pranešė, kad jo vadovaujama organizacija įsisteigė tik š.m. birželio 2. Ji yra dalis 1972 per II Pas. liet.jaunimo kongresą įkurtos Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos. Vienas jos tikslų - ruošti veikėjus Lietuviių Bendruomenei.

Vokietijos LJS leidžia du informacinius leidinėjus: VLJS žinias, kurios siuntinėjamos visiems jauniems (16-30 metų) lietuviams Vokietijoje, ir Kontakta. Tai informacijos centro biuletėnis, turis tikslą padėti atskirų vietovių liet.jaunimui susiburti. Jau sutelkta apie 500 jaunuolių adresų Vokietijoje.

Š.m. spalio 18-20 Bad Godesberge įvyko liet.jaunimo suvažiavimas su politinio turinio paskaitomis. Vėliau ten pat buvo sušauktas II Pas. liet.jaunimo kongreso dalyvių pasitarimas. Svarstyta kaip pasiruošti III Pas.liet.jaunimo kongresui.

Daugumas per diskusijusias kalbėjusiųjų siūlė jaunimui sudaryti grupes, kurios paruoštų kultūrinės programas. Jos būtų kviečiamos apylinkiū, kur galėtų parinkti aukų kelionei į III Pas.liet.jaunimo kongresą. Savo veiklą liet.jaunimas turėtų garsinti ir vokiečių spaudoje bei visuomenėje. Tada būtų susilaukta daugiau paramos iš vokiečių pusės. Jaunimas, ypač buvę Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai, turėtų įsijungti į mokinių verbavimą gimnazijai.

Vėliau suvažiavimo dalyviai Vokietijos liet.jaunimo sąjungos reikalams suaukoko 400 DM.

Dr.J.GRINIUS, VLB T a r y b o s r e f e r e n t a s visuomeniniam reikalui, pirmiausia atkreipė dėmesį Annaberge įvykusio jaunimo suvažiavimo rimtą politinę programą.

Praeitą vasarą Australija ir Nauj.Zelandija pripažino Pabaltijo valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą. Vyksta Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, kurią sovietai nori paversti taikos konferencija ir išgauti visuotinį Pabaltijo okupacijos pripažinimą. Referentas pasiūlė tuo reikalu rezoliuciją-kreipimąsi į V.Vokietijos vyriausybę,

- 6 -

kuris vėliau buvo suvažiavimo priimtas. Antra jo pasiūlyta rezoliucija lietuvių skilimo reiškinius JAV-bių lietuvių bendruomenėje ir trynimąsi tarp Lietuvos laisvinimo darbą dirbančių veiksmų.

Tėv. Alf. BERNATONIS, VLB Tarybos r e f e r e n t a s vaikų reikalams pranešė, kad šiemet įvyko tik viena Vokietijos lietuvių vaikų vasaros stovykla. Nordrhein-Westfalijos lietuvių vaikai praeitą vasarą nestovyklavo. Stovykla vyko Romuvoje. Į ją susirinko tik 40 vaikų. Pavyko surasti gerus vadovus. Nors oras buvo blogas, bet vaikai ir tėvai stovykla buvo labai patenkinti. Pora stovyklautojų išstojo į Vasario 16 gimnaziją.

J. BARASAS, VLB Tarybos r e f e r e n t a s statuto klausimams pastebėjo, kad per pastaruosius dvejus metus jokių sugestijų dėl mūsų statuto patobulinimo iš niekur nesulaukta.

Kun. Br. LIUBINAS, VLB Tarybos r e f e r e n t a s santykiams su apylinkėmis palaikyti ir VLB Valdybos į g a l i o t i n i s prie Saaro bei Rheinland-Pfalzo kraštų vyriausybių užbaigė referentų ir pradėjo įgaliotinių pranešimų eilę. Jis nurodė, kad kai kurios nedidelės, bet gerai vadovaujamos apylinkės yra išvysčiusios gyvą veiklą, o kitos ir nemažos apylinkės ramiai snaudžia.

Kun. V. ŠARKA, VLB Valdybos į g a l i o t i n i s prie Žem. Saksonijos ir Hamburgo vyriausybių nusiskundė, kad Hamburgas yra šykštus. Jis šiemet pažadėjo tik 500 DM Hamiltono "Aido" choro lankymosi išlaidoms dengti. Dėsnėnis Hannoveris. Iš jo skiriamų lėšų užsieniečių kultūrinei veiklai lietuviams šiemet teko apie 2.000 DM. Ateinančiais metais visoms tautybėms pažadėta 20.000 DM. Paramą gauna tos apylinkės, kurios suruošia renginius su gera kultūrine programa.

Z. GLEMŽIENĖ, į g a l i o t i n ė prie Baden-Württembergo vyriausybės ir VLB Stuttgarto apylinkės p i r m i n i n k ė nurodė, kad jog atstovaujama krašte veikia 3 apylinkės, o 4-oji (Pforzheimo) yra kūrimosi stadijoje. Lietuvių kultūriniam reikalams iš krašto vyriausybės šiemet gauta 2.300 DM.

VLB S t u t t g a r t o apylinkė turi 55 narius. Ruošiami įvairūs renginiai daugiausia kartu su kitomis liet. organizacijomis ir su estais bei latviais. Visą veiklos vežimą veža keletas aktyvesnių asmenų.

Pr. LIEGUS, į g a l i o t i n i s prie Schleswig-Holsteino vyriausybės ir Lūbecko apylinkės p i r m i n i n k a s pažymėjo, kad jis prieš dvejus metus darbuotojų suvažiavime buvo prašytas stengtis iš savo krašto vyriausybės išgauti lėšų lietuvių kalbos vadovėliui vokiečių kalbą leisti, bet tos pastangos jokių teigiamų rezultatų nedavė. Už iš krašto vyriausybės gaunamas lėšas užsakoma lietuviškos spaudos, paremiamos "Informacijos". Skundėsi, kad sunku palaikyti ryšį su apylinkėmis. Jos net lėšų savo veiklai nepaprašo. Jaučiama didelis kultūrininkų trūkumas. Surošiamos Joninės, Lūbecke visi pabaltiečiai kartu mini Baisųjį Birželį. Bendruomenės narių skaičius mažėja dėl pasitaikančio viešo jos vadovų žeminimo.

VLB L ū b e c k o apylinkė turi 24 narius. 5 nariai mirė. Sunkiai surenkami solidarumo įnašai. Žmonės lietuvišką spaudą skaito, bet daugiausia tą, kurią gauna veltui. Nariams teikiama įvairiopa pagal-

Tėv. Alf. BERNATONIS, VLB Valdybos į g a l i o t i n i s prie Hesse-
no vyriausybės pranešė, kad tame krašte yra tik dvi apylinkės. Abi
finansiskai stiprios ir jokios paramos iš šalies nereikalingos. Jo-
kių žymesnių kultūrinių renginių nesuruošia. Darmstadto 2040 LS kuo-
poje, kur veikia apylinkė, lietuvių liko mažuma, todėl rengiamos tik
Kalėdų eglutės ir šokiai. Vyrų dosnūs - noriai aukoja įvairiems
reikalams.

M. KIUŽAUSKAS, Vokietijos LB atstovybės Nordrhein-Westfalijoje pirmi-
ninkas nurodė, kad naujoji atstovybė pradėjo savo darbą tik š. m. ba-
landžio mėn. Krašte veikia 8 LB apylinkės, 3 vargo mokyklos su 27
mokiniais, tautinių šokių grupė, duetas, organizuojamas mišrus cho-
ras, žadama steigti kapela. Daugelį metų veikė BALTIJOS kvintetas.
Š. m. lapkričio 23 Bielefelde jis dainavo paskutinį kartą. Šiemeti-
niai vieši renginiai: tautos šventė Düsseldorf ir Liet. kariuomenės
metinių minėjimas Bielefelde, padėta LMKF vadovybei surengti kultū-
rines dienas Bad Godesberge, BALTIJA dainavo tarptautiniame folkloro
festivaly Mönchen-Gladbache. Įsigyta apščiiai kultūrinės veiklos prie-
monių. Spalio 27 Solingene įvyko NRW lietuvių darbuotojų suvažiavi-
mas; lapkričio 9 Darbo ir social. reikalų ministerijoje Düsseldorf -
ataskaitinis pabėgėlių atstovų suvažiavimas.

1975 numatyti šie renginiai: Vasario 16 Bocholte, gegužės mėn. Moti-
nos diena ir vysk. M. Valančiaus jubiliejus (ruošia Moterų klubas) Dūs-
seldorfe, tautos šventė ir M. K. Čiurlionio jubiliejus Hagene. Be to,
Bonn-Köln ir Dortmund apylinkės ruošia pavasario šventę. Bus su-
rengta vaikų vasaros stovykla. M. Kiužauskas optimistiškai žvelgė į
ateitį: darbuotojų pakanka, finansinės paramos iš krašto vyriausybės
taip pat netrūksta.

J. VENYS, VLB Tarybos rinkimų komisijos sekretorius pranešė, kurie kan-
didatai išrinkti į VLB Tarybą ir po kiek balsų kiekvienas jų surinko.
Padėkojo visiems apylinkių vadovams, atsiliepusiems į komisijos ap-
linkraščius ir įgalinusiems tvarkingai įvykdyti rinkimus.

EUG. LUCIENĖ, Vokietijos liet. moterų klubų federacijos valdybos pirmi-
ninkė pastebėjo, kad jos vadovaujama organizacija per praėjusius dve-
jus metus surengė du didelius suvažiavimus: 1973 - Stuttgarte ir 1974
- Bad Godesberge su tautodailės parodomis, į kurias atkreipė dėmesį
ir vokiečių laikraščiai bei televizija. Federacija turi 6 moterų klub-
bus, kurie ruošia vaikams Kalėdų eglutes, bendras kūčias suaugusiems,
per Vėlines aptvarko ir papuošia tautiečių kapus, lanko ligonius bei
senelius, prisideda prie apylinkių renginių suruošimo, dalyvavo bend-
rose visų lietuvių akcijose, skirtose išlaisvinti Simą Kudirką, Bra-
zinskus ir kitose. Ypatingas dėmesys skiriamas vaikams per vargo mo-
kyklas ir jaunimui.

J. GLEMŽA, "Labdaros" draugijos steigėjas ir pirmininkas, pasveikino
suvažiavimą raštu ir pateikė darbo apžvalgą. LABDARA savo sukaupiamus
išteklius naudoja daugiausia moksleivijai remti. Paskutiniu metu
jos akys krypta į Punsko lietuvių gimnaziją Lenkijoje, kur mokslei-
viai kenčia didesnius nepriteklus, negu šiame krašte. Draugiją stip-
riai paremia lietuvių moterų klubai. J. Glemža savo rašte pateikė jau-
dinančių moksleivių padėkų už suteiktą paramą bei prašymų ir toliau
jų neapleisti.

A p y l i n k ė s

VLB BIELEFELDO apylinkės pirmininkas A. Pacevičius pradėjo apylinkių
vadovų pranešimų eilę. Jo apylinkėje yra 50 narių. Iki šiol veikla
buvo apsnūdusi, bet šiemet sušauktas susirinkimas ir pasirūžta veikt-
ti. Š. m. lapkričio 23 kartu su NRW lietuvių atstovybe surengtas šau-
nus kariuomenės minėjimas, dedamos pastangos įsteigti vargo mokyklą.

VLB DORTMUNDO apylinkės pirmininkas E.Lukošaitis pastebėjo, kad jo apylinkėje yra likę tik 11 narių, bet kadangi ji savo amžių skaičiuoja per 50 metų, tai nori ne tik išlikti, bet ir atsijauninti. Š.m. birželio mėn. baigta rašyti apylinkės istorija, kuri dar peržiūrima ir papildoma. Ateinančiais metais numatytas vienas renginys ir naujų narių verbavimas.

VLB HAGENO apylinkės pirmininkas L.Vilčinskas pranešė, kad jo apylinkė turi 37 narius. Iki šių metų veikė vargo mokykla, bet trūkstant mokinių, turėjo užsidaryti. Visi lietuviai gražiai sugyvena ir neatsisako aukomis paremti lietuviškus reikalus. Ateinančiais metais Hagene ruošiamas centrinis NRW lietuvių tautos šventės minėjimas.

VLB HAMBURGO apylinkės veiklos apžvalgą pateikė kun.V.Šarka. Jo žodžiais, Hamburge gausu liet.intelligentų, todėl suruošiama daug įvairių minėjimų. Didelis kultūrinis įvykis praeitą vasarą buvo Hamiltono lietuvių AIDO choro viešnage ir koncertai, radę atgarsio vokiečių visuomenėje, spaudoje ir televizijoje. Veikia vargo mokykla, lietuvių moterų klubas. Vėl dažniau pasigirsta balsų, siūlančių atsisakyti minėjimų, o rengti pasilinksminimus.

VLB BONN-KOLNO apylinkės metinę veiklą apžvelgė sekretorius E.Rotkis. Statistiniai duomenys: 70 narių, vargo mokykla su 15 mokinių, taut. šokių grupė, duetas, steigiamas choras ir tautinė kapela. Renginiai: Vasario 16 minėjimas Solingene ir tautos šventė Düsseldorfėje. Sunku išrinkti solidarumo įnašus.

VLB KAISERSLAUTERNO apylinkė yra viena didžiausių: turi 75 narius. Apie jos gyvavimą papasakojo J.Barasas. Nors didelė veikla nepasižymi, bet statutinius reikalavimus stengiasi atlikti. Aktyviai dalyvavo VLB Tarybos rinkimuose.

VLB LEBENSTEDTO apylinkės pirmininkas A.Kairys pateikė smulkmenišką veiklos apžvalgą. Naujajai vadovybei teko rūpintis pagyvinti veiklą, bandyti surasti išsinešiotus tautinius drabužius. Po to sekė nesusipratimas su buv. išdininku, kuris visą kasą paaukojo Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai. Renginiai 1974: Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, Motinos diena, tautos šventė. 1973-74 apylinkė neteko dviejų uolių vadovų: K.Masiliūno ir Iz.Olišauskienės. Liko 21 narys. Šie metai numatomi užbaigti Kalėdų eglute gruodžio 26. Kasa beveik tuščia, bet planų netrūksta.

VLB MEMMINGENO apylinkės vadovybės vardu pranešimą padarė buvęs pirmininkas V.Ėrnotas. Tai didžiausia apylinkė, turinti 83 narius. 57 nariai sumoka solidarumo įnašus. Dauguma gyvena krūvoje, vad.Balten-Siedlung. Veikia vargo mokykla. Šiometiniai renginiai: Kalėdų eglutė (sausio 6), šaunūs Vasario 16 ir Motinos dienos minėjimai, suorganizuota 50 asmenų išvyka į Hamiltono AIDO choro koncertą Munchene. Veikia vaikučių, organizuojama vyresnio amžiaus jaunimo tautinių šokių grupė. Per lietuviškas pamaldas sekmadieniais gieda chorelis: Globojami mirusių tautiečių kapai, lankomi ligoniai, įvairiopa padedama silpniems tautiečiams.

VLB MIESAU apylinkės pirmininkas J.Nevulis painformavo, kad apylinkė turi 25 narius. Per dvejus metus padarė per 2.000 DM apyvartą. Ruošiami minėjimai, kasmet surengiamas šaunus Joninių laužas, palaikomi geri santykiai su vietos gyventojais ir įstaigomis. Iš apylinkės 3 vaikai lanko Vasario 16 gimnaziją, bet bus ir daugiau.

VLB MUNCHENO apylinkės veiklą apibūdino Alina Grinienė. Ruošiami minėjimai ir kiti renginiai. Munchene veikia aktyvus liet.moterų klubas, jaunimo būrelis RATUKAS su tautinių šokių grupe. 10-20 jaunuolių

kas savaitę susirenka vakaroti. Kai sausio 1 pradės veikti Radio Liberty lietuviškos programos, Münchenas praturtės lietuvišiais inteligentais.

VLB OSNABRÜCKO apylinkei 12 metų vadovaująs VL Žaliukas pranešė, kad nariai mažėja - išmiršta. Be Kalėdų eglučių kitų renginių neįstengiamu suruošti. Apylinkei daug padeda Vokietijos LB Valdybos įgaliotinis prie Žem.Saksonijos vyriausybės kun.V.Šarka.

VLB PINNEBERGO apylinkės pirmininkė M.Berentienė painformavo, kad jos vadovaujamas vienetas yra mini-apylinkė, nes turi tik 6 narius. Nors gegografiškai yra Schleswig-Holsteine, bet orientuojasi daugiau į Hamburgą, lankydamą tos apylinkės renginius.

VLB ROMUVOS apylinkės pirmininkas R.Tendzegolskis pastebėjo, kad naujoji vadovybė išrinkta tik prieš porą mėnesių. 20 metų vadovavo a.a. mokyk.Sal.Antanaitis. Dabar apylinkė turi 40 narių, iš kurių 14 jaunų. Jos sudėtis nuolat mainosi, nes išvyksta gimnaziją baigę abiturientai, keičiasi tarnautojai. Kvietė visus atsilankyti į šįvakar ruošiamą apylinkės dvidešimtmečio minėjimą, kuriame bus pateikta daugiau duomenų apie jos veiklą.

VLB RASTATTO apylinkės pirmininkas V.Gustainis pažymėjo, kad apylinkę sudaro 21 narys, bet numatoma padidinti. Kiekvienais metais suruošiamą keletas renginių, įvyksta du narių susirinkimai. Mokinių nei vargo mokyklai, nei Vasario 16 gimnazijai nėra.

VLB SCHWETZINGENO apylinkės pirmininkas M.Miniauskas manė, kad jo vadovaujama apylinkė, tur būt, vyriškiausia: iš 43 narių tik 3 moterys. Mat, apylinkę sudaro daugiausia 8591 LS kuopos nariai. Veikla reiškiasi ruošimu įvairių minėjimų, į kuriuos atsilanko aukšto laipsnio amerikiečių karininkai ir vietinės vokiečių valdžios atstovai. Apylinkė turi knygynėlį, prenumeruoja lietuvišką spaudą. Jos nariai remia Vasario 16 gimnaziją ir "Informacijas". Keletas narių leidžia savo vaikus į šią lietuvišką mokyklą.

Suvažiavimo sekretorius perskaitė trijų apylinkių pranešimus, atsiųstus raštu.

VLB BAD ZWISCHENAHNO apylinkės pirmininkas P.Kazirskis rašo, kad apylinkė turi 20 pilnateisių narių. Per paskutiniuosius dvejus metus įstojo 6 jauni nariai. Iš gaunamos iš vokiečių valdžios paramos užsakomi lietuviški laikraščiai, perkamos knygos, iš kurių jau yra susidaręs nemažas knygynėlis. Ruošiami minėjimai. Apgailestauja, kad jaunimas abejingas lietuviškiems reikalams.

VLB BURGSTEINFURTO apylinkės pirmininkas J.Žiemelis rašo, kad jam tenka vadovauti tik 11-kai narių, kurie gyvena išsisklaidę. Prenumeruojama lietuviška spauda. Vasario 16 gimnazijai mokinių nėra.

VLB MAINZO apylinkės pirmininkas J.Kriščiūnas raštu pranešė, kad apylinkėje yra 34 pilnateisiai nariai. Paminimos tautinės šventės. Daugelis narių prenumeruoja ir skaito lietuvišką spaudą. Veikia šalpos komisija. Kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį po lietuviškų pamaldų susirenka pasidalinti naujienomis. Ant buv. apylinkės pirmininko J.Matulaičio kapo pastatytas kryžius už apie 1.200 DM.

V a r g o m o k y k l o s

MEMM/INGENO lituanistinės mokyklos vedėja V.Povilavičienė-Vykintienė painformavo, kad ji moko 9 mergaites, žada ateiti ir vienas berniukas. Išskyrus tik vieną, vaikai šeimos kalba vokiškai. Paūgėjusios

- 10 -

mergaitės iš mokyklos pasitraukia, bet ateina dainuoti, šokti ir vaidinti. Vaikai skaito jų mėgiamą "Eglutę". Šiais metais mokiniai paruošė tris programas: Vasario 16-tai, Motinos diena ir Kalėdų eglutei.

MUNCHENO vargo mokyklos vedėja Alina Grinienė pranešė, kad pernai pamokas lankė visi lietuvių tėvų vaikai, iš viso 9. Buvo suruoštos programos Kalėdų eglutei, Motinos diena, pasirodoma tautinių švenčių minėjimuose. Šiomet, išsikėlus tėvams iš Muncheno, liko tik trys vaikai. Dabar su jaunimo "Ratuku" bus suruošta adventinė bei kalėdinė valandėlė, švenčių proga aplankyti ligoniai ir seneliai su programėle ir dovanėlėmis. Tikimasi, kad ateinančiais metais du mokiniukai stos į Vasario 16 gimnaziją.

STUTTGARTO lituanistinės mokyklos vedėja E.Lucienė pastebėjo, kad jos mokiniai gyvena labai išsisklaidę, todėl sunku surinkti į pamokas. Ruošiamos programėlės įvairiems renginiams. Mokyklą remia Baden-Württembergo krašto valdžia.

Po pranešimų vyko diskusijos.

R o m u v i e č i ų j u b i l i e j u s

Vakare visi seminaro dalyviai kartu su VLB Romuvos apylinkės nariais dalyvavo šios apylinkės dvidešimtmečio minėjime. Paskaitą apie pirmuosius apylinkės žingsnius ir jos nueitą kelią skaitė kun. J. Dėdinas. Jis humoristiniais terminais apibūdino Romuvos bendruomenės sudėtį, palygindamas ją su senovės lietuvių pilieš gyventojais, kur aukščiausią sluoksnį sudarė vadai arba senjorija, viduriniją - bajorija ir žemutinį - paprasti gyventojai. Romuvos apylinkė remiasi jos gyventojais bei tarnautojais, o kiti yra svečiai.

Užtikęs Romuvos archyvuose užuominą apie solidarumo įnašų rinkimą prieš 20 metų, paskaitininkas plačiau paaikškino lietuviško solidarumo sąvoką. Didelė paskaitos dalis buvo skirta iškelti nuopelnams a.a. mokyti. Sal. Antanaičio, vadovavusio šiais apylinkėi 20 metų. Velionis pagerbtas atsistojimu.

Lietuviškų liaudies dainų ir operų arijų pynę pateikė solistė Marija Panse-Simaniukštytė, užsitarnaudama daug katučių ir gėlių. Tai ir buvo jos vienintelis honoraras už savo ilgą ir varginančią kelionę automobiliu per Lietuvą iš Bonnos ir atgal ir gražų dainavimą.

Po akademinės programos vyko bendras pasilinksminimas su šokiais ir dainomis. Veikė bufetas ir loterija.

S e k m a d i e n ė (gruodžio 8) 9 val. visi suvažiavimo dalyviai susirinko uždaromojo posėdžio. Pirmininkė apžvelgė atliktus seminaro darbus. Dr. J. Grinius perskaitė rezoliucijas, kurios pagrindinai apsvarstytos ir priimtos su nežymiomis pataisomis. Sugiedotas tautos himnas.

Suvažiavimo dalyviai dar spėjo į mokinių pamaldas, kurias laikė ir turiningą pamokslą apie individo reiškimąsi bendruomenėje bei bendrijoje pasakė kun. J. Dėdinas. Darniai skambėjo lietuviškos giesmės.

R e z o l i u c i j o s

SUVAŽIAVIMO-SEMINARO IŠVADOS

Vokietijos lietuvių bendruomenės darbuotojų suvažiavimas, įvykęs 1974 gruodžio 6-8 Hüttenfelde, išklauses Valdybos, jos įgaliotinių prie Vokietijos kraštų (Landų) vyriausybių, apylinkių vadovų, vargo mokyklų mokytojų ir VLB Tarybos prezidiumo narių bei referentų pranešimus ir diskusijas, randa reikalo išreikštas mintis sutraukti į šias išvadas:

1. Nors kai kurios apylinkės solidarumo įnašų išrinkimą vykdo pavyzdinčiai, tačiau dar atsiranda ir tokių, kurios laiku neįmoka solidarumo įnašų dalies Krašto Valdybai, sudarydamos sunkumų atstovauti mūsų Bendruomenei vokiečių valdžios įstaigose. Susirinkimas mano, kad solidarumo įnašus iš narių geriau seksis išrinkti asmeniniais kontaktais.

2. Kad apylinkės galėtų laimėti daugiau paramos vaikų vasaros stovykloms, vargo mokykloms ir kitai kultūrinei veiklai, reikia, kad apylinkių vadovybės savo metines sąmatas minėtiems reikalams įteiktų įgaliotiniams prie kraštų (Landų) vyriausybių metų pradžioje, o ne prieš minėtų renginių vykdymą.

3. Susirinkimas džiaugiasi, kad yra nemažas skaičius apylinkių vadovybių ir liet. moterų klubų, kurie sukviečia apylinkių narius į bendrus susirinkimus ir pobūvius kelis kartus per metus; tačiau tie renginiai neturėtų išvirsti į grynas pramogas; juose reikia prisiminti lietuvių kultūrinius reikalus ir pareigas mūsų tėvynei Lietuvai.

4. Kadangi 1975 sukanka 100 metų kai mirė vysk. Mot. Valančius ir kai gimė dailininkas M.K. Čiurlionis, susirinkimas kviečia apylinkes pavieniui arba kelioms susidėjus kartu paminėti šiuos lietuvių kultūrai daug nusipelnčius vyrus viešuose susirinkimuose.

5. Susirinkimas siūlo švęsti vietoj birželinių minėjimų tautos vienybės dieną birželio mėnesį tarp 15 ir 24 d.d. Jeigu tautos vienybės šventė tada būtų švenčiama drauge su estais ir latviais, tai šitokia šventė vadintina pabaltiečių vienybės diena.

6. Suvažiavimas džiaugiasi tomis apylinkėmis, kurios rūpinasi lietuvišku jaunimu; tačiau kad tas rūpestis duotų geresnius vaisius, kviečia: a) teisingai informuoti šeimas apie Vasario 16 gimnaziją ir apie moksleivius, tinkamus gimnazijai, laiku pranešti gimnazijos vadovybei; b) traukti jaunimą į apylinkių veiklą, pavedant jaunuoliams (-ėms) atlikti konkrečius uždavinius.

7. Susirinkimas reiškia padėką apylinkių vadovybėms, vargo mokyklų mokytojams ir Krašto Valdybos nariams už darbą Lietuvių Bendruomenei.

8. Suvažiavimas, labai teigiamai įvertinęs Vasario 16 gimnazijos būvimą ir darbą, nuoširdžiai dėkoja Federalinės Vokietijos ir Baden-Württembergo kraštų vyriausybėms už teikiamą paramą ir labai prašo tą paramą ir toliau teikti.

BENDRUOMENĖS IR KITŲ VEIKSNIŲ BENDRADARBIAVIMO REIKALU

Vokietijos lietuvių bendruomenės darbuotojai - apylinkių vadovai, vargo mokyklų mokytojai, Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos nariai ir įgaliotiniai prie kraštų (landų) vyriausybių, Tarybos prezidento nariai bei referentai, susirinkę Romuvoje 1974 gruodžio 6-8 apsvarstyti lietuvių gyvenimo reikalų V. Vokietijoje bei Vakarų pasauly ir sustoję prie VLIKo, ALTos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės, priėjo šių išvadų:

1. Lietuvių Bendruomenės apylinkių skaldymas ir skilimas, dėl įvairių motyvų pasireiškias kai kuriose JAV-bių vietovėse, yra kenksmingi visai Pasaulio lietuvių bendruomenei, teikia džiaugsmą Lietuvos laisvės priešams, atstumia nuo mūsų Bendruomenės ramius, kivirčų nemėgstančius tautiečius, ypač lietuvių jaunimą, kuris piktinasi priekabingu vyresniųjų smulkmeniškumu. Todėl Vokietijos lietuvių bendruomenės suvažiavimas-seminaras prašo visus geros valios tautiečius neremti JAV-bių lietuvių bendruomenės apylinkių skaldymo, o kur skilimas jau įvykęs, prašo Lietuvių Bendruomenės narius dėti visas pastangas skilimui likviduoti.

2. Lietuvos nelaisvei užsitęsęs, atsiranda gyvas reikalas sujungti VLIKą sudarančias organizacijas, ALTą ir Pasaulio lietuvių bendruome-

- 12 -

nę į vieną vyriausiąją Lietuvos išlaisvinimo organą, kuriame galėtų dirbti ne vien lietuvių partijoms priklausantieji asmenys, bet ir kiti lietuviai, gimę svetur ir nepriklausantieji jokioms partijoms.

LAISVĖS REIKALU

Vokietijos lietuvių bendruomenės darbuotojai - apylinkių vadovai, vargo mokyklų mokytojai, Vokietijos LB Valdybos nariai ir įgaliotiniai prie kraštų (Landų) vyriausybių, Tarybos prezidiumo nariai bei referentai - susirinkę 1974 gruodžio 6-8 Hüttenfelde apsvarstyti lietuvių reikalų Federalinėje Vokiečių Respublikoje ir sustoję prie Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos eventualių rezultatų, nutarė kreiptis į Vokietijos Federal. Respublikos poną Kanclerį šiais prašymais:

1. Prašome Federal. Vokiečių Respublikos vyriausybę nepasirašyti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje jokio susitarimo ir jokios deklaracijos, kurie pripažintų ir įteisintų minų laukus pagal tariamą sieną, skiriančią DDR nuo Vokietijos Federal. Respublikos, nes tie minų laukai ir kuklosvydžiai yra nukreipti prieš gyventojų saugumą.

2. Kadangi Sovietų Sąjunga turi intenciją Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją laikyti tolygia taikos konferencijai, kuri įteisintų okupuotas teritorijas per II pasaulinį karą, prašome Federal. Vokiečių Respublikos vyriausybę nepasirašyti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje jokio susitarimo ir jokios deklaracijos, kuriais būtų pripažinta Pabaltijo valstybių aneksija arba ta aneksija apeita tylėjimu, nes Estijos, Latvijos ir Lietuvos tariamas įjungimas į Sovietų Sąjungą buvo atliktas prieš tų kraštų gyventojų valią, Sovietų Sąjungos armijoms okupavus minėtas valstybes pagal Vokiečių Reicho ir Sovietų Sąjungos sąmokslinius susitarimus, pasirašytus slaptuose protokoluose 1939 rugpiūčio 23 ir rugsėjo 28, kaip priedus prie Ribbentropo-Molotovo pakto.

3. Prašome Federal. Vokiečių Respublikos vyriausybę reikalauti laisvo apsisprendimo teisės pripažinimo Vokietijai, Estijai, Latvijai ir Lietuvai taip pat, kaip kitoms pasaulio tautoms.

Šį prašymą pasirašyti įgaliojama Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba.

----- xXx -----

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS RINKIMŲ KOMISIJOS

P r o t o k o l a s

(balsavimo davinių nustatymui rinkimų, įvykusių 1974 lapkričio 23 korespondenciniu būdu)

1. Rinkimų komisija sudėtyje: pirmininko dr. Stasio SEREIKOS, vice-pirmininko Klemenso ZAKIO, sekretoriaus Juozo VENIO ir narių Algimanto DAUBARIO ir Alekso PUŠKORIAUS, dalyvaujant žemiau pasirašiusiems pilnateisiams VL Bendruomenės nariams kaip stebėtojams, šiandien 0900 val. iš 6979 Schoenenberg-Kuebelberg 1 pašto paėmė visą balsavimo korespondenciją ir susirinkę tame pat kaime, Glanstr. 48, svetainės "Schmolze" atskiroje patalpoje patikrino balsavimo vokus ir rado:

- a) turinčių teisę balsuoti buvo 907 nariai (tiek ir pasiūsta balsavimo lapų); grįžo neįteikti 23, gauta 642;
- b) iš viso balsavo 619 balsuotojų (narių);
- c) iš prisiūtų balsavimo lapų rasta 615 galiojančių; 4 negalioją;
- d) po tiek balsų surinko kiekvienas kandidatas atskirai:

BARASAS Jurgis	338	balsus	NATKEVIČIUS Vincas	392	balsus
BERNATONIS Alfonsas	384	"	NEKVEDAVIČIUS Christian	231	"
BYLAITIS Vytautas-Jonas	325	"	NEVULIS Juozas	227	"
DIKŠAITIS Kasparas	258	"	NEVULIS Petras	276	"
GRINIUS Jonas, dr.	308	"	FACEVIČIUS Algirdas	224	"
KIUŽAUSKAS Mečys-Ričard.	226	"	SKĖRYŠ Fricas-Jonas	357	"
KLIMAITIS Jaunutis	261	"	ŠIUŠELIS Manfredas	260	"
LIEGUS Pranas	203	"	ŠMITAS Andrius	351	"
LIUBINAS Bronius	368	"	VALIŪNAS Jonas-K.	406	"
LUKOŠIUS Justinas	360	"			

Balsų skaičiavimas užtruko nuo 0900 val. iki 1900 val. su 30 minučių pietų pertrauka. Pietūs valgyta visų komisijos narių kartu vietos restorane. Skaičiavimas praėjo sklandžiai ir jokių ypatingų (paminėtinų) svarbesnių įvykių nebuvo.

2. Visa rinkiminė medžiaga, protokolo nuorašas, vartoti galiojantys ir negaliojantys balsavimo lapai sudėti į vieną didelį voka, užklijuoti ir per sulipinimo vietas pasirašyti visų 5 Rinkimų komisijos narių ir stebėtojų. Vokai su rinkimų medžiaga saugojami Rinkimų komisijoje 60 dienų, t.y. iki 1975 sausio 30. Po to, surašius aktą ir jį pasirašius Rinkimų komisijai, viskas sunaikinama.

3. Visi apylinkių balsuotojų sąrašai, visas susirašinėjimas ir padarytų išlaidų apyskaita (ryšium su balsavimų pravedimu) artimiausiu laiku, ne vėliau 2 savaičių laikotarpy, bus persiūsta Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybai Romuvon.

pas. dr. Stasys Sereika   pas. Klemensas Zakis   pas. Juozas Venys
Pirmininkas   Vicepirmininkas   Sekretorius

Nariai: pas. Algimantas Daubaris, pas. Aleksas Puškorius
Stebėtojų parašai:

Schönenberg-Kübelberg 1, Glanstrasse 48. 1974 lapkričio 30. -

Redakcijos pastaba: VLB Tarybos nariais išrinkti 15 daugiausia balsų surinkę kandidatai. 4 mažiausiai balsų gavę asmenys liko VLB Tarybos kandidatais.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

D i r e k t o r i a u s k e l i o n ė A m e r i k o n

Gimnazijos direktorius V. Natkevičius, M.A., gruodžio 1-9 lankėsi JAV-bėse. Trejetą dienų buvo sustojęs New Yorke, kur dalyvavo Lietuvos laikinosios vyriausybės (1941) ministerio pirmininko pareigas ėjusio prof. Juozo BRAZAIČIO laidotuvėse. Ta proga susitiko ir su New Yorke veikiančių Vasario 16 gimnazijai šelpti būrelių vedėjais. Po jo pasakutinio lankymosi (1974 pradžioje) New Yorke įsisteigė 4 nauji būreliai. Likusį kelionės laiką direktorius praleido Čikagoje, keldamas viešumon gimnazijos problemas. Jis įteikė PLB Valdybos vicepirmininkui švietimo reikalams J. Kavaliūnui ir Lietuvių Fondo lėšų skirstymo komisijos pirmininkui dr. K. Ambrozaičiui raštus gimnazijos mokytojų, mokinių bei šalpos reikalais. Raštus paruošė Gimnazijos kuratorijos pedagoginė komisija.

V. Natkevičius turėjo progos gimnazijos darbus ir rūpesčius plačiai apžvelgti gimnazijos rėmėjų ir mokinių tėvų susirinkime, kuris įvyko gruodžio 7 Jaunimo centre. Džiugu, kad šis susirinkimas išrinko Čikagos šalpos būrelių koordinacinį komitetą, kuris rūpinsis ne tik šalpos reikalais, bet ir mokinių telkimu gimnazijon iš Amerikos.

Direktoriui teko dalyvauti ir kalbėti apie gimnaziją ir Jaunimo centre vykusioje vakarienėje su apie 500 dalyvių, gydytojų GAJOS korporac-

cijos susirinkime, Cicero (Čikagos priemiesčio) ateitininkų agapėje. Per MARGUČIO radiją direktorius nušvietė čikagiškiams lietuviams gimnazijos problemas, prašydamas jom leisti daugiau mokinių. Buvo susitikęs ir su Simu Kudirka, kuris specialiai įkalbėjo ilgoką žodį į kaspiną gimnazijos mokiniams.

E v a n g e l i k ų a d v e n t a s

Gruodžio 14 popiet gimnazijos valgyklos salėje Liet. evangelikų jaunimo ratelis suruošė adventinių maldų ir giesmių valandėlę. Dalyvavo apie 50 asmenų - moksleiviai bei jų auklėtojai ir Romuvoje gyveną tėveliai. Pobūvis pradėtas malda bei giesme. Ratelio vadovas ir pobūvio šeimininkas kun. diakonas Fr. Skėrys pasakė pamokslėlį apie didžiąsias dorybes: gailestingumą, taiką, tiesą ir teisingumą. I ir II kl. mokinės padeklamavo eilėraščių. R. Piedaitės vadovaujamas 9-ųjų mergaičių chorelis darniai pagiedojo keletą advento bei Kalėdų giesmių. Netrūko ir bendrų giesmių, o taip pat ir Kalėdų senio-Knecht Ruprecht. Visa programa atlikta lietuvių kalba. Kvapni kavutė ir gausūs bei skanūs pyragaičiai nė kiek netrukdė susikaupti ir susimąstyti.

K ū č i o s i r K a l ė d o s

Kalėdų eglutės bei Kūčių šventė buvo gruodžio 18 vakare (vien savo tarpe). Mokiniai paruošė trumpą meninę programą, iš klausė direktoriaus bei į juostą įkalbėto Simo Kudirkos žodžio. Prie tradicinių kūčių valgių jaukiai praleista pora valandų. Visi dalyviai, maži ir suaugę, gavo Kalėdų senelio (Algis Vitkus) dovanų. Kalėdų eglutė ir Kūčios surengtos iš tam reikalui surinktų aukų.

Š v e n č i ų a t o s t o g o s

Gimnazijoje K a l ė d ų a t o s t o g o s prasideda gruodžio 22. Mokiniai į namus išvažinėja gruodžio 21 po trijų pamokų (10,30 val.), grįžta į bendrabutį sausio 12. Pamokos prasideda sausio 13.

D i r e k t o r i u s F r a n k f u r t o u n i v e r s i t e t e žiemos semestrą V. Natkevičius, M.A., Frankfurto universitete dėsto pradinį lietuvių kalbos kursą bei skaito paskaitas apie lietuvių pasakas.

----- xXx -----

S u k a k t u v i n i n k a i

JUOZUI VENIUI 60 METŲ AMŽIAUS

Sukaktuvininkas gimė 1914.X.24 Estijoje. 1919 atvyko Lietuvon. Mokyklą lankė Lukšiuose. Kariuomenėje tarnavo Priešlėktuvinės apsaugos rinktinėje puskarininkio laipsniu. Nuo 1937 dirbo Šakių apskr. komendantūroje. Bolševikų buvo atleistas, bet gavo darbą Lukšiuose valsčiaus agronomu. Atėjęs vokiečiams, buvo valsčiaus sekretorium, vėliau persikėlė į Eisiškes, kur buvo raštinės vedėju. 1944 pasitraukė Vokietijon, kur tarnavo kariuomenėj. Danijoje trumpą laiką buvo anglų karo belaisviu. 1947 įstojo į oro tilto kuopą (4060 LSCo), 1950 - į 8591 LS kuopą Darmstadte. Vėliau perėjo į LS kuopą Miesau, kur ir dabar dirba.

J. Venys buvo kelių LB apylinkių sekretorium, galiausia Miesau apylinkėj. Čia jis yra pagrindinis apylinkės darbuotojas. Du kartus buvo VLB Tarybos rinkimų komisijos sekretorius, suorganizavęs ir pravedęs rinkimus. Prenumeruoja visą eilę laikraščių ir nepatingi pats parašyti, ypač į KARI.

Juozo Venio 60-asis gimtadienis buvo atšvėstas Miesau LB apylinkės pirmūninko J. Nevulio bute, dalyvaujant tos apylinkės nariams, o taip pat ir porai kaiserslauterniškų.

JUOZUI KRIŠČIŪNUI 75 METAI

VLB Mainzo apylinkės pirmininkas š.m.spalio 28 sulaukė 75 metų amžiaus. J.Kriščiūnas yra gimęs 1899 Marijampolės apskr.,Kazlų valsč., Skučiškių kaime. Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas nuo 1919.II.9. Dalyvavo kovose prieš bolševikus, bermontininkus ir lenkus. 1921 baigė karo mokyklą ir pakeltas karininku. 1934 aktyviai dalyvavo volde-marininkų sukilime, buvo suimtas ir pažemintas. Baigęs Vytauto D.universitete ekonomijos mokslus,tarnavo Lietuvos banke. Bolševikmety sėdėjo kalėjime. 1941 įstojo į savisaugos dalinius, paskirtas ypatingo bataliono vadu, pakeltas majoru. Nuo 1944 Vokietijoje. Ilgametis Mainzo LB apylinkės pirmininkas. 4 kartus buvo išrinktas į VLB Tarybą, 1965/66 buvo VLB Valdyboje, eilę metų - Kontrolės komisijoje. Linkėtina, kad garbingasis jubilias dar ilgus metus gyventų sveikas ir darbuotųsi Vokietijos lietuvių bendruomenėje.

JUOZUI VENCKUI 65 METAI

Spalio 29 Kaiserslauterne, 8593 LS kuopoje buvo atšvęsta kuopos vado maj.J.Venckaus pensijos amžiaus riba. Sukaktuvininkas yra gimęs 1909. X.29. Telšiuose baigė gimnaziją 1929 ir tuoj stojo aspirantu į karo mokyklą. Karininku pakeltas 1930 stojo į aukštesniąją policijos mokyklą, bet policijoje tetarnavo trumpai - grįžo į tėviškės ūkį. Lietuviškose LS kuopose dirba nuo 1947. Nuo 1959 vadovauja 8593 LS kuopai Kaiserslauterne.

Vokietijos lietuvių bendruomenėje 1962-65 buvo Taryboje ir keletą metų Garbės teisme. Jo pastangomis savo laiku buvo Vasario 16 gimnazijai iš US armijos išrūpintas barakas ir kitais būdais stipriai paremta gimnazija. Dar ir dabar veikia jo įkurtas 8593 LS kuopoje būrelis gimnazijai remti.

Spalio 29 vakare 8593 LS kuopoje J.Venckui pagerbti susirinko būrys kuopos narių ir keletas svečių iš toliau. Prie turtingo stalo vado pavaduotojas kapt.J.Barasas pasveikino sukaktuvininką, primindamas jo 50 ir 60 metų amžiaus sukaktis ir įteikė kuopos narių dovaną - fotelį. Sveikinimo žodį tarė ir Kaiserslauterno lietuvių kapelionas kun.Br. Liubinas.

Nors J.Venckus yra sulaukęs pensijos amžiaus, bet ir toliau liekasi 8593 LS kuopos vadu.

T R U M P A K R O N I K A

56-osios LIETUVOS KARIUOMENĖS METINĖS

buvo paminėtos š.m. lapkričio 16 Lebenstede, lapkričio 22 Schwetzingene, lapkričio 23 Elschbache-Schönenberge, Hannover, Bielefelde ir kitur. Didžiausias minėjimas surengtas Bielefelde, kur šv.mišias aukojo katal.kunigas P.Girčius, o pamokslą pasakė evang.kun.J.Urdzė. Paskaitą skaitė tėv.dr.K.Gulbinas. Koncertinę dalį atliko solistė M. Panse-Simaniukštytė, BALTIJOS kvintetas (dainavo paskutinį kartą), A.Kabliauskaitė su Kudžma ir tautinių šokių grupė (6 poros).

Spalio 12 įvyko VLB Romuvos apylinkės metinis narių susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba: pirmininkas R.Tendzegolskis, išdininkas stud.P. Veršelis ir sekretorius mokyt.E.Kaciucevičius.

Spalio 27 įvyko Vestfalijos lietuvių darbuotojų pasitarimas. Dalyvavo 27 asmenys. Apžvelgta praeities veikla, sutartas renginių kalendorius 1975.

Spalio 19-21 Stuttgarte lankėsi V.Europos lietuvių vyskupas A.L.Deksnys. Spalio 20 pilnoje bažnytėlėje su prel.dr.P.Celiešium aukojo šv. mišias ir pasakė pamokslą. Bendruose pietuose ir svečio pagerbime dalyvavo daug tautiečių. Sveikino lietuvių organizacijų ir vokiečių įstaigų atstovai. Pianistė R.Lampsatyte skambino pianinu, solo dainavo kun.K.Senkus. Buvo surengta liaudies meno dirbinių paroda, iškabinti senovinės Lietuvos žemėlapiai.

- 16 -

Spalio 14-16 Heersume įvyko išeivių evangelikų liuteronų kunigų ir Bažnyčios darbuotojų suvažiavimas. Dalyvavo 5 lietuviai (senj.A.Kelleris, garbės senj.A.Gelžinius, kun.M.Klumbys, kun.diak.Fr.Skėrys ir reikalų vedėjas Fr.Šlenteris), 5 vengrai, 6 estai ir 14 latvių.

Spalio 31 - lapkričio 3 Annaberge vyko Pabaltiečių studentų ir jaunimo suvažiavimas. Visos paskaitos buvo religinio turinio. Suvažiavime dalyvavo ir Vasario 16 gimnazijos mokinių grupė.

M I R U S I E J I

S t a s y s GUDAVIČIUS, VLB Mainzo apylinkės narys, mirė 1974 spalio 5 Mainzo universiteto klinikose kepenų liga. Palaidotas Mainz-Mombach kapinėse Waldfriedhof. Laidojimo apeigas atliko tėv.A.Bernatonis, dalyvaujant gausiam būriui apylinkės narių ir pažįstamųjų.

Velionis buvo gimęs 1906.IX.26 Deltuvoje, netoli Ukmergės. Buvo račius, gyveno Šeduvoje. † Vokietiją atvyko vienas, šeima liko Lietuvoje. Nuo 1949 tarnavo sargybų daliniuose prie US Armijos, iki 1964 vidurio - 4204 LS sargybų kuopoje. Paskutiniu metu gyveno Heidesheime, gaudamas rentą.

A n t a n a s VAIČIUNAS mirė 1974 spalio 9 Kaiserslauterne. Palaidotas vietos kapuose spalio 16. Buvo gimęs 1914.III.23 Lukšiuose, Šakių apskr. Paskutiniu metu tarnavo 8593 LS kuopoje Kaiserslauterne.

P e t r a s ŠUKYS mirė spalio 15. Palaidotas Kaiserslauterne spalio 18. Velionis buvo sulaukęs 71 metų amžiaus, ilgą laiką sirgo.

J o n a s BUTRIMAVIČIUS tragiškai baigė savo gyvenimą 1974 spalio mėn. Buvo gimęs 1923.XI.4 Vilniaus krašte. Buvo vedęs, bet žmona jau mirė prieš keletą metų. Paliko sūnų.

E l e n a MUŠKOTIENĖ, VLB Bad Zwischenahno apylinkės narė, mirė 1974 lapkričio 16. Palaidota Bad Zwischenahne bendrose kapinėse. Buvo gimusi 1898.V.3 Marijampolėje.

Be anksčiau INFORMACIJOSE paskelbtų VLB Lübecko apylinkė neteko dar šių narių:

A d e l i n e LOENHARDT mirė 1972 lapkričio 25. Gyveno ir palaidota Bad Schwartau. Buvo gimusi 1900 spalio 15.

M a r t i n LOENHARDT mirė 1973 sausio 25. Gyveno ir palaidotas Bad Schwartau. Buvo gimęs 1895 balandžio 6.

H e i n r i c h MANKUS mirė 1974 balandžio 23. Gyveno ir palaidotas Lübecke. Buvo gimęs 1888 kovo 7.

D a v i d STATKUS mirė 1974 liepos 9. Gyveno ir palaidotas Lübecke. Buvo gimęs 1887 liepos 20.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Schleswig-Holsteino vyriausybė per įgaliotinį Pr.Liegu	120 DM
Dr.St.Sereika iš Queidersbacho ir Schwetzingeno apylinkė po	100 "
VLB Bonn-Kölno apylinkė	76 "
Pr.Ko/tkis iš Lübecko ir K.Bendoraitis iš Schwetzingeno po	50 "
Z.Glemžienė iš Stuttgarto ir M.Strumila iš Bonn-Beuel "	30 "
T.dr.K.Gulbinas iš Wernes ir V.Damijonaitis iš Memmingeno po	25 "
Ant. Kairys iš Salzgitter-Lebenstedto	20 "
VLB Hageno apylinkė	19 "
Jurgis Pyragas iš Lübecko	15 "
XX iš Fürth'o, M.Brakienė iš Berlyno, Vl.Žaliukas iš Vehrtes,	
ir J.Gučaitis iš Salzgitter-Lebenstedto po	10 "
Per VLB Darmstadto apylinkę 14 asmenų paaukojo	220 "

Nuoširdus visiems ačiū. Paauktos sumos nurašomos nuo mokesčių.